گزیده

شناسه ملی ۸۰۰ هزار شرکت صوری تعلیق شد

رئیس دبیرخانه پایگاه اطلاعات اشخاص حقوقی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور گفت: شناسه ملی ۸۰۰ هزار شخص حقوقی شامل شرکت‌های ثبت‌شده در مراجع ثبت شرکت‌های سراسر کشور، شرکت‌های ثبت‌شده در مناطق آزاد تجاری و ویژه اقتصادی، تشکل‌ها، مؤسسات غیرتجاری و سایر اشخاص حقوقی که اطلاعات اقامتگاه آنها در پایگاه اطلاعات اشخاص حقوقی قابل شناسایی نبود، تعلیق شد.

پریسا نجفی، رئیس دبیرخانه پایگاه اطلاعات اشخاص حقوقی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور اظهار داشت: این اشخاص حقوقی که تاکنون نسبت به اصلاح و به‌روزآوری اطلاعات خود اقدام نکرده‌اند، به عنوان شرکت صوری شناسایی و شناسه ملی آنها تعلیق شده‌است.

وی افزود: این اقدام در اجرای سند تحول و تعالی قوه قضائیه، قانون ارتقای سلامت اداری و مقابله با فساد و آیین‌نامه پایگاه اطلاعات اشخاص حقوقی و نیز سایر قوانین و مقررات از جمله قانون مبارزه با پولشویی و آیین‌نامه مربوطه و قانون مدیریت داده‌ها و اطلاعات ملی و پیرو درج اطلاعیه در جراید و وب سایت‌ها صورت گرفته و شناسه ملی اشخاصی که پس از ارائه مهلت لازم نسبت به اصلاح اطلاعات خود اقدام نکرده‌اند، تعلیق شد.

نجفی اظهار داشت: همچنین در بخشنامه‌ای به همه دستگاه‌های اجرایی نیز که اطلاعات خود را در پایگاه اطلاعات اشخاص حقوقی به‌روزرسانی نکرده‌اند، فرایند اصلاح اطلاعات اعلام شده و پیرو آن حدود ۲ هزار شخص حقوقی شامل وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی، نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت‌های دولتی، اطلاعات خود را به‌روزرسانی کرده‌اند و شناسه ملی برخی از آنها نیز که ترتیب اثر نداده‌اند، تعلیق شده‌است.

براساس این گزارش، اشخاص حقوقی که شناسه ملی آنها تعلیق‌شده و امکان دریافت خدمات را ندارند، برای رفع تعلیق و فعال‌سازی مجدد شناسه ملی باید به سازمان‌های ثبت‌کننده خود مراجعه کنند.

سلامت

نصف کم‌شنوایی و ناشنوایی‌ها قابل پیشگیری است

رئیس اداره سلامت گوش و مراقبت از شنوایی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی گفت: بیش از ۵۰ درصد موارد کم شنوایی و ناشنوایی در بزرگسالان و ۶۰ درصد در کودکان قابل پیشگیری است.

سعید محمودیان در کارگاه آموزشی تبیین استانداردها، فرایندها و ثبت خدمات مراقبت از گوش و شنوایی نوزادان و کودکان در سطوح مختلف نظام ارجاع افزود: وضعیت بیماری کم‌شنوایی در دنیا مهم تلقی می‌شود و بار بیماری آن روند افزایشی دارد، به طوری که از سال ۲۰۰۵ تا ۲۰۲۰ از رتبه ۱۳ به رتبه سوم «بار بیماری‌ها» تبدیل شده است و در حال حاضر ۶/۸ درصد بار کلی بیماری‌ها به کم‌شنوایی تعلق دارد. وی با بیان اینکه در کشور ایران بروز این بیماری به میزان ۳/۷ در هزار تولد برآورد شده‌است، اظهار داشت: وزارت بهداشت با ادغام برنامه سلامت شنوایی در نظام شبکه و با کمک ذی نفعان، تلاش می کند تا به اهداف مورد نظر در پیشگیری و کنترل این بیماری در سنین نوزادی، کودکی، میانسالی و سالمندی دست یابد.

رئیس اداره سلامت گوش و مراقبت از شنوایی وزارت بهداشت تصریح کرد: در راستای تقویت برنامه غربالگری و بهبود خدمات تشخیصی و درمانی در دانشگاه علوم پزشکی مازندران مقرر شد، یک دستگاه AABR توسط معاونت درمان دانشگاه برای بیمارستان بوعلی سینا ساری خریداری شود.

به گفته محمودیان، نوزادی که متولد می‌شود باید تا قبل از یک ماهگی برای شنوایی غربالگری شود. اگر در غربالگری مشکوک تشخیص داده شود، قبل از سه ماهگی باید تشخیص قطعی برایش انجام داده شود و اگر تشخیص قطعی داده شد، قبل از شش ماهگی باید درمان شروع شود.

خبر کوتاه

- وزیر بهداشت، از اختصاص ۱/۵ میلیارد دلار ارز ترجیحی به دارو و تجهیزات پزشکی در سال جاری خبر داد.
- وزیر علوم از تلاش این وزارتخانه برای پیگیری همسان‌سازی حقوق کارکنان دو وزارتخانه علوم و بهداشت خبر داد و گفت: اجرای طرح فوق‌العاده ویژه کارکنان وزارت علوم را نیز با جدیت پیگیری می کنم.
- روز گذشته سامانه اطلس چترا رونمایی شد و قرار است از طریق این سامانه نظارتی روی تمامی خدمات ارائه شده به معتادان متجاهر و خودمعرف به طور شفاف انجام شود.
- رئیس مرکز مدیریت پیوند و درمان بیماری‌های وزارت بهداشت از ارتقای شاخص اهدای عضو در کشور از ۷/۸ در سال ۹۹ به ۱۲/۲ در هر یک میلیون نفر در سال ۱۴۰۱ خبر داد.
- روابط عمومی سازمان ثبت احوال کشور همزمان با سالروز ازدواج حضرت علی(ع) و حضرت فاطمه (س) اعلام کرد: بیش از ۷ هزار و ۵۰۰ نفر با نام‌های مبارک علی و فاطمه و علی و زهرا در سال ۱۴۰۱ با یکدیگر ازدواج کرده‌اند.
- مدیر عامل سازمان تدارکات پزشکی جمعیت هلال احمر با تأکید بر اینکه تمامی خطوط تولید دارو در هلال احمر فعال است، از رشد حدود ۸۰ درصدی ساخت دارو در سال جاری نسبت به مدت مشابه سال قبل خبر داد.
- تفاهمنامه بیمه تکمیلی فرهنگیان با سقف تعهدات بیشتر در وزارت آموزش و پرورش امضا شد.
- رئیس دانشگاه تهران گفت: برخی افرادی که مدیریت مؤسسات غیرانتفاعی را برعهده دارند، از صلاحیت‌های لازم برخوردار نیستند، در یکی از آنها عضو هیئت علمی ۹۶ ساله بازنشسته دانشگاه دولتی را استخدام کرده‌اند.
- سامانه ازدواج دانشگاهیان «همرسان» در سالروز ازدواج حضرت علی(ع) و حضرت فاطمه (س) در دانشگاه آزاد رونمایی شد.
- معاون فرهنگی و دانشجویی گفت: پرداخت وام شهریه به دانشجویان دانشگاه جامع علمی کاربردی نسبت به نیمسال قبل به میزان ۳۳ درصد رشد داشته‌است.

غول بی‌شاخ و دم مدارس غیردولتی!

شهریه برخی مدارس غیر دولتی از شهریه یک دانشجوی دکتری دانشگاه آزاد هم بیشتر است

گزارش یک

مهسا گربندی

یک نفر باید مقابل تخلفات مدارس غیردولتی بایستد. برخی از این مدارس به بهانه‌های مختلف، ارقام عجیب و غریبی را بابت تحصیل هر دانش‌آموز دریافت می‌کنند که حتی از شهریه هر ترم یک دانشجوی دکتری در دانشگاه آزاد هم بیشتر است! گویا مدارس غیردولتی تبدیل به غول بی‌شاخ و دمی شده‌اند که با یکدیگر بر سر گرفتن پول بیشتر از خانواده‌ها رقابت می‌کنند و بدتر اینکه در ازای آن نیز خدمات چندان خاصی را به دانش‌آموز ارائه نمی‌کنند. در این مدارس، مدیر و دیگر کارکنان با خانواده‌ها و دانش‌آموزان برخورد محترمانه‌ای دارند و تمام تلاششان را می‌کنند که با آنها که مشتری‌شان به حساب می‌آیند، رفتار بسیار خوبی داشته باشند. البته تعداد استاندارد دانش‌آموزان در هر کلاس نیز یکی دیگر از مزیت‌های آنها محسوب می‌شود که به تعبیر بسیاری از خانواده‌ها، دلیلشان برای انتخاب ثبت‌نام فرزندشان در مدارس غیردولتی همین مزیت است.

طرح: حسین کشتکار | جوان

افزایش شهریه مدارس غیردولتی از آن دسته موضوعاتی است که این روزها درباره آن زیاد صحبت می‌شود. هنوز شهریه سال تحصیلی جدید این مدارس به طور رسمی اعلام نشده‌است، اما از خانواده‌ها بابت پیش‌ثبت‌نام فرزندشان، مبالغ عجیبی دریافت شده‌است، اما مگر چه خدمات خاص و خارق‌العاده‌ای از سوی این مدارس ارائه می‌شود که شهریه‌هایشان سر به فلک می‌کشد؟

■ افزایش ۲ برابری شهریه به بهانه افزایش اجاره ساختمان!

خانم حمیدی دخترش را در مقطع دوم دبستان در مدرسه غیردولتی منطقه پاسداران تهران پیش‌ثبت‌نام کرده‌است. او درباره افزایش نجومی شهریه در سال تحصیلی جدید به «جوان» می‌گوید: «سال گذشته برای تحصیل دخترم در مقطع اول ابتدایی ۲۵ میلیون تومان پرداخت کرده‌بودم و برای سال تحصیلی جدید گفته‌اند که باید ۴۵ الی ۵۰ میلیون تومان پول بدهم.»

او ادامه می‌دهد: «در حالی که در رسانه‌ها اعلام می‌شود افزایش شهریه مدارس غیردولتی نباید بیش از ۳۰ درصد باشد، اما آنها فقط بابت پیش‌ثبت‌نام دخترم ۲۵ میلیون تومان پول گرفته‌اند!»

خانم حمیدی در پاسخ به وضعیت آموزش و خدمات‌دهی در مدرسه غیردولتی می‌گوید: «تعداد دانش‌آموزان در کلاس‌های درسی این مدارس استاندارد است و به اصطلاح در آنجا «تکلیف در مدرسه» انجام می‌شود، یعنی دانش‌آموزان تکالیفشان را با خود به خانه نمی‌آورند و این خیلی خوب است، اما بابت چنین خدمتی باید حداقل ۴۵ میلیون تومان به مدرسه پول بدهم که برایم خیلی گران است، اما چاره دیگری ندارم.»

خانم ستاری نیز یکی دیگر از ساکنان منطقه یک تهران است که درباره شهریه مدرسه دخترش می‌گوید: «مدرسه غیردولتی دخترم در مقطع تحصیلی سوم ابتدایی ۵۰ میلیون تومان پول خواسته‌است. این شهریه تعیین‌شده به غیر از پول‌هایی است که طی سال تحصیلی بابت لباس فرم مدرسه، کتاب کمک آموزشی و سرویس از خانواده‌ها دریافت می‌شود.»

او ادامه می‌دهد: «وقتی بابت شهریه اعتراض کردیم و به مدیر مدرسه گفتیم که نباید نرخ شهریه را اینقدر گران کند، گفت که اجاره ساختمان مدرسه گران‌شده و ناچار است که از ما پول بیشتری بگیرد.»

■ ارسال شکایات مردم به شعب تعزیرات

با اینکه هنوز رقم قطعی شهریه‌های مدارس غیردولتی اعلام نشده‌است، اما آنها مبالغ چند ده میلیون تومانی را بابت پیش‌ثبت‌نام دانش‌آموزان دریافت کرده‌اند. روز شنبه، رئیس سازمان تعزیرات حکومتی در نشست هم‌اندیشی شهریه مدارس غیردولتی از ارسال شکایات مردمی بابت دریافت خارج از ضابطه شهریه مدارس غیردولتی به شعب این سازمان خبر داده‌است. احمد اصانلو در این رابطه گفت: «متأسفانه در برخی موارد بدون ضابطه و بدون توجیه منطقی مبالغی دریافت شده‌است.» او ادامه داد: «شکایات مردمی در خصوص شهریه مدارس به شعب ارسال شده و آموزش و پرورش خود به دنبال حل مشکلات مدارس غیر دولتی است؛ از همین‌رو جلسه‌ای در این خصوص برگزار شد.»

اصانلو تصریح کرد: «ما ترجیح می‌دهیم سازمان‌ها با تعامل مشکلات را حل کنند. اما با توجه به واصل شدن تعدادی از شکایت به ما، ناچار به ورود هستیم، اما منتظریم تا آموزش و پرورش در این خصوص برنامه خود را به ما ارائه کند.»

به گفته رئیس سازمان تعزیرات، شکایات طرح‌شده در خصوص دریافت خارج از ضابطه شهریه مدارس غیردولتی تاکنون ۱۰ مورد بوده که علیه چند مدرسه مشهور مطرح شده‌است.

او با تأکید بر اینکه اگر آموزش و پرورش مسئله تخلف در دریافت شهریه مدارس غیردولتی را حل نکند، سازمان تعزیرات به نفع مردم ورود خواهد کرد، اظهار داشت: «قرار بر این شده که معاون آموزش و پرورش قیمت مصوب امسال را اعلام کند و اگر بعد از آن مدرسه‌ای رقمی بیشتر از آن را دریافت کند، تخلف مرتکب شده‌است.»

■ ۰/۵ درصد مدارس تخلف می‌کنند!

در ادامه این جلسه، احمد محمودزاده، رئیس مدارس غیردولتی آموزش و پرورش گفت: «در حال حاضر ما از ۲ میلیون تا ۳۸ میلیون تومان شهریه داریم. ۱۵ هزار مدرسه زیر ۱۵ میلیون شهریه دریافت می‌کنند و حدود ۱۱ هزار مدرسه شهریه زیر ۱۰ میلیون تومان دارند. تعداد مدارسی که شهریه بالای ۴۰ میلیون تومان دارند به ۵۰ مدرسه هم نمی‌رسد. مدارس کمی هستند که شهریه‌های آنچنانی می‌گیرند.»

او ادامه داد: «۸۰۰ مرکز آموزشی در طول یکسال گذشته پلمب شده‌اند و آن چیزی که در فضای مجازی مطرح می‌شود، در خصوص ۰/۵ درصد مدارس غیردولتی است که تخلف می‌کنند. در هفته آینده نیز سقف و کف شهریه را اعلام می‌کنیم.»

محمودزاده درباره پیش‌ثبت‌نام‌ها هم گفت: «اگر پیش‌ثبت‌نامی اتفاق می‌افتد، قرار بود پولی گرفته نشود یا به صورت علی‌الحساب باشد و در صورت انصراف دانش‌آموز تمام شهریه علی‌الحساب به والدین عودت داده شود.»

آنطور که مشخص است رشد مدارس غیردولتی و نگاه مادی به آموزش به ضرر نظام تعلیم و تربیت کشور تمام شده‌است. متأسفانه برخی از مدیران یا افراد شاغل در نظام رسمی آموزش و پرورش در این ماجرا، ذی‌نفع هستند و از رشد مدارس غیردولتی و افزایش شهریه‌های آن نفع می‌برند. بنابراین همان‌هایی که باید کمک کنند تا کیفیت آموزش در مدارس دولتی بالا برود و جلوی رشد بی‌ضابطه یا یکه‌تازی مدارس غیردولتی گرفته شود، مانع از آن می‌شوند، چراکه در غیر این صورت منافع‌شان به خطر می‌افتد، بنابراین باید منتظر ماند و دید که آیا سازمان تعزیرات حکومتی با ورود خود به این ماجرا مانع از تخلف مدارس غیردولتی با شهریه‌های نجومی‌شان خواهد شد؟

خاک خوردن دارو و تجهیزات پزشکی در گمرک

۳۶۰ تن تجهیزات پزشکی به ارزش ۴۱۱ میلیون دلار، معطل کاهش تعرفه گمرکی است

گزارش ۲

زهرا چیذری

بعد از بحرانی‌شدن حوزه دارو و رشد کمبودهای دارویی حالا نوبت به تجهیزات پزشکی رسیده‌است تا با چالش گرانی و کمبود مواجه شود. ماجرا بر سر تعرفه واردات و اختصاص ارز و مسائلی از این قبیل است و جدای از مدیریت وزارت بهداشت، بخشی از ماجرا هم به عملکرد بانک‌ها و سازمان برنامه و بودجه باز می‌گردد. از همه جالب‌تر اینکه همان دارو و تجهیزاتی که در داروخانه و بیمارستان به سختی گیر می‌آید، پشت درهای گمرک رسوب کرده‌است، اما شرکت‌های واردکننده منتظر کاهش تعرفه واردات گمرکی از ۴ درصد به یک درصد هستند و برای واردات این کالاها اقدامی نمی‌کنند. بر این اساس حالا حدود ۳۶۰ تن تجهیزات پزشکی به ارزش ۴۱۱ میلیون دلار در گمرک خاک می‌خورد؛ تجهیزاتی که معطل ابلاغ چهار به یک حقوق گمرکی است.

آمارهای متفاوتی از کمبودهای دارویی از سوی اشخاص مختلف اعلام می‌شود. علی بابایی کارنامه، نماینده مجلس در خصوص گزارش کمیسیون بهداشت و درمان مجلس، از کمبود بیش از ۲۰۰ قلم دارو در کشور خبر می‌دهد، اما سلمان اسحاقی، سخنگوی کمیسیون بهداشت و درمان مجلس می‌گوید: «برای حوزه تأمین دارو، ۱۳۳ قلم دارو را در بحران می‌بینیم.» خلاصه اینکه کمبودهای دارویی در کشور سه رقمی‌شده و اگر مدیریت نشود، ممکن است مانند پاییز و زمستان سال گذشته دچار بحران شویم. از همه مهم‌تر اینکه بحران دارویی دامن تجهیزات پزشکی را هم گرفته‌است و گرانی و کمبودها در این حوزه نیز دیده می‌شود. نکته قابل تأمل اینجاست که دارو و تجهیزات پزشکی وارد شده‌است، اما در حال حاضر در گمرک خاک می‌خورد!

■ ۳۶۰ تن تجهیزات پزشکی چشم انتظار ترخیص

«نزدیک به ۳۶۰ تن تجهیزات پزشکی به ارزش ۴۱۱ میلیون دلار در گمرک معطل ابلاغ چهار به یک حقوق گمرکی است.» این را سخنگوی کمیسیون بهداشت و درمان مجلس می‌گوید. وی می‌افزاید: «یکی از دغدغه‌های مجلس شورای اسلامی بحث تأمین دارو و تجهیزات پزشکی بود. در دو جا ما برای دولت تکلیف ایجاد کردیم در جای اول برای اینکه حذف ارز ترجیحی را داشتیم، دولت را مکلف کردیم که مابه‌التفاوت آن را به بیمه‌ها پرداخت کند.» ماجرای رسوب در گمرک فقط مختص تجهیزات پزشکی نیست و در حوزه دارو هم با همین چالش مواجهیم.

«اکنون دارو به حد کافی و بیش از نیاز در پشت گمرک دپو شده و به دست مردم نرسیده‌است»؛ این جمله‌ای است که محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس در جلسه علنی مجلس گفته‌است. از نگاه وی این واقعاً سزاوار نیست و حتماً دوستان ما در وزارت صمت وظایفی دارند و باید بحث مربوط به نرخ گمرک و سود بازرگانی را وزارتخانه‌هایی همچون صمت و اقتصاد و دستگاه‌های دیگر به گمرک ابلاغ کنند تا گمرک بتواند این کار را انجام دهد البته مسئولیت پیگیری با وزارت بهداشت است و مجلس هم حتماً کمک خواهد کرد که این کار انجام شود.

■ ضعف مدیریت عامل کمبودها

قالیباف با تأکید بر اینکه راهبری و سیاستگذاری و برنامه‌ریزی مربوط به دارو با وزارت بهداشت و درمان است، معتقد است: «وقتی دقیقاً می‌دانیم کی و کجا به چه دارویی نیاز داریم، هیچ کمبودی در دارو پذیرفته نیست.»

رئیس مجلس تأکید می‌کند: «ما حداقل طی این ۴۰، ۵۰ سال گذشته داده‌هایی داریم که برای برنامه‌ریزی در حوزه دارو و مصرف دارو با توجه به جغرافیا و میزان مصرف آن در هفته و در روز از قبل قابل پیش‌بینی است، بنابراین یک موقع داده‌ای وجود ندارد، می‌گوییم نمی‌توانیم پیش‌بینی کنیم، اما در شرایط کنونی می‌توانیم مصرف روزانه کشور را با توجه به وضعیت جغرافیایی و جمعیت پیش‌بینی کنیم، بنابراین پذیرفته نیست که بگوییم فلان دارو کم شد و اگر مشکلی پیش می‌آید به سیستم مدیریتی مربوط می‌شود.»

■ ۶۰ میلیارد تومان یارانه دارو کجاست؟

نکته مهم دیگر در این بین گم‌شدن ۶۰ میلیارد تومان از یارانه داروست! موضوعی که علیرضا سلیمی، نماینده مجلس درباره آن اینگونه توضیح می‌دهد: «طبق گزارش کمیسیون بهداشت، برخی از وجوهی که محقق‌الوصول بوده، محقق نشده‌است. ۷۳ هزار میلیارد از درآمد یارانه‌ها قرار بوده به وزارت بهداشت تعلق گیرد که از این رقم سال گذشته فقط ۱۳ هزار میلیارد تومان تخصیص پیدا کرده‌است. سؤال اصلی این است که ۶۰ میلیارد دیگر که خلاف مصوبه مجلس هزینه‌شده و با اصل ۵۲ و ۵۳ قانون اساسی مغایرت دارد، کجا هزینه شده‌است؟»

حسینعلی شهریاری، رئیس کمیسیون بهداشت هم در این‌باره می‌گوید: «باید تأمین و تخصیص به موقع منابع لازم را برای تأمین دارو و تجهیزات پزشکی داشته‌باشیم، کاهش زمان تخصیص ارز توسط بانک مرکزی و انتقال آن توسط کارگزار که لازم به ذکر است در سال جاری از یک میلیارد و ۶۱ میلیون دلار ارز تخصیصی فقط ۶۰ میلیون دلار آن منجر به صدور حواله شده‌است و به معنای آن است که کمتر از ۱۰ درصد تخصیص پیدا کرده‌است که رئیس سازمان غذا و دارو از طریق رئیس بانک مرکزی باید پیگیر این موضوع باشد که چطور می‌شود تخصیص‌های دیگر انجام شود.»

به گفته وی مطالبات مراکز درمانی و شرکت‌های پخش نزدیک به ۴۰ هزار میلیارد تومان است و هنوز پرداخت نشده است مراجع به تأمین به موقع منابع مالی طرح دارویار توسط سازمان برنامه و بودجه هم لازم به ذکر است از ۷۳ همت مصوب سال گذشته فقط ۱۳/۴ همت پرداخت شده‌است و در سال جاری از ۶۹ همت مصوب تاکنون مبلغی حدود ۵ همت پرداخت شده‌است، در حالی که باید نزدیک به ۱۷ همت پرداخت می‌شد.

شهریاری ادامه می‌دهد: «تأمین نقدینگی مورد نیاز شرکت‌ها، اعطای تسهیلات توسط بانک‌ها مقرر بود نزدیک به ۳۰ همت پرداخت شود که بانک مرکزی می‌گوید ابلاغ کردیم ولی هنوز شرکت‌های دارویی از این موضوع بهره‌مند نشده‌اند.»

■ اختصاص ۱/۵ میلیارد دلار ارز ترجیحی به دارو و تجهیزات پزشکی

بهرام عین‌اللهی، وزیر بهداشت به عنوان متولی و مسئول مدیریت دارو و تجهیزات پزشکی در کشور از تشکیل قرارگاهی برای مدیریت این بازار خبر می‌دهد. وی در این‌باره توضیح می‌دهد: «قرارگاه دارو و تجهیزات پزشکی در وزارت بهداشت تشکیل شده که در این قرارگاه، همه عوامل مؤثر در تهیه دارو و تجهیزات، حضور پیدا می‌کنند و توافقاتی صورت می‌گیرد که همه ملزم به اجرای آنها هستند.» به گفته وی ۱/۵ میلیارد دلار ارز ترجیحی به دارو و تجهیزات پزشکی در سال جاری اختصاص یافته‌است. طبق توضیحات عین‌اللهی با توافقات خوبی که در دولت صورت گرفته‌است در سال جاری، دارو و تجهیزات پزشکی از معدود کالاهایی هستند که ارز ترجیحی دریافت می‌کنند.

وزیر بهداشت البته معتقد است تهیه دارو و تجهیزات پزشکی یک فعالیت بین سازمانی است یعنی سازمان‌های مختلفی از جمله بانک مرکزی، سازمان برنامه و بودجه، تأمین اجتماعی و وزارت اقتصاد در این فرآیند مؤثرند و کم‌کاری هر یک می‌تواند باعث اختلال در تولید و تأمین دارو شود.

مسئولیت اجتماعی

حسین سروقامت

۸۷۹

شما هم از رفقای مکه‌ای می‌ترسید؟
کلاهی سرش گذاشته بود تا گردن... از هر ترفندی بهره برده بود تا کله پایش کند.
این شراکت است؟ مرده شور این شراکت را ببرند. شریک که هیچ؛ کسی با دشمنش چنین نمی‌کند.
قرار بود ۵۰، ۵۰ شراکت کنند، اما او اموال رفیقش را بالا کشیده‌بود و یک آب هم رویش!
مالباخته اما نجیب بود... می‌گفت تجارت سود و زیان دارد. وقتی سود می‌کنی، باید به فکر ضررش هم باشی. می‌گفت من از این می‌سوزم که ما در سفر مکه با هم آشنا شدیم. با هم عرفات رفتیم، با هم طواف کردیم، با هم زیر ناودان طلا نماز خواندیم! دوستان! من از رفقای مکه‌ای نمی‌ترسم... اما اگر در مکه یا صف جماعت با کسی آشنا شدید و آنگاه به او نارو زدید، فقط مالش را نمی‌خورید؛ دین و آیینش را نابود می‌کنید!

یادداشت

واکاوی نقش جرائم سایبری در حوزه امنیت ملی

محمد بیات

پژوهشگر ارشد مؤسسه کادراس

با اوج‌گیری انقلاب فناوری در آغاز قرن بیست‌ویکم، تهدیدها و جرائم علیه امنیت واحدهای سیاسی-انسانی نیز وارد مرحله جدیدی شده‌است. اندیشمندان روابط بین‌الملل و حوزه مطالعات امنیت با تقسیم‌بندی اقسام قدرت به سه حوزه «سخت»، «نرم» و «نیمه‌سخت» سعی کردند تا تعریف جدیدی نسبت به ماهیت نظم نوین جهانی ارائه دهند. در این نظم دولت‌ها، گروه‌های تروریستی، سازمان‌های مافیایی و گروه‌های مرتبط با جرائم سازمان‌یافته از انواع ابزار مادی و غیرمادی برای هدف قرار دادن دشمنان و رقبای خود بهره می‌برند. بر همین اساس جرائم سایبری یکی از تهدیدهای نوظهوری است که امنیت ملی و بین‌المللی را به شکل مستقیم-غیر مستقیم هدف قرار می‌دهد. پولشویی، کلاهبرداری مالی، شنود غیرمجاز، جعل رایانه‌ای، هک کردن، نشر اکاذیب، جاسوسی رایانه‌ای و جرائم غیراخلاقی مصادیق جرائم سایبری است. ظهور این تهدید جدید به صورت طبیعی سبب ظهور و توسعه بخش امنیت سایبری شده‌است. در حال حاضر بازیگران خصوصی و دولتی در سراسر جهان عددی قریب به ۱/۷۵ میلیارد دلار در این بخش سرمایه‌گذاری کردند. در ادامه این یادداشت به واکاوی جایگاه جرائم سایبری در حوزه امنیت ملی خواهیم پرداخت.

در تعاریف کلاسیک، جرائم سایبری به فعل غیرقانونی گفته می‌شود که در بستر اینترنت و فضای مجازی اتفاق می‌افتد. در این بستر مجرمان می‌توانند به انواع اطلاعات آزاد تا طبقه‌بندی شده دسترسی پیدا کنند. عمدتاً گروه‌های مرتبط با جرائم سایبری افراد، شرکت‌ها، بانک‌ها، مؤسسات مالی و حتی دولت‌ها را هدف قرار می‌دهند. براساس گزارش جرائم اینترنتی در سال ۲۰۲۱ دفتر تحقیقات فدرال امریکا، جرائم سایبری با رشد دو برابری نسبت به سال ۲۰۱۹ به رقم قابل توجه ۷ میلیارد دلار رسیده‌است. در این سال امریکا با ۴۶۶ هزار و ۵۰۱ مورد حمله سایبری در صدر کشورهای آسیب‌دیده از این تهدید نوظهور قرار دارد. انگلیس، کانادا، هند، استرالیا، فرانسه و آفریقای جنوبی در رتبه‌های بعدی ایستادند.

نکته قابل ذکر درباره جرائم سایبری آن است که اقدامات تبهکارانه اینترنتی صرفاً در حوزه غیردولتی و برای کسب سود مالی به کار نمی‌رود. امروزه دولت‌ها برای ضربه‌زدن، جاسوسی و حتی خرابکاری در واحدهای صنعتی-نظامی گروه‌های سایبری را به استخدام خود درمی‌آورند و با استفاده از پوشش آنها اهداف‌شان را دنبال می‌کنند. به عنوان مثال هنگام اعتراضات داخلی، کشورهای متخاصم و رقیب می‌توانند با برقراری ارتباط با گروه‌های هکری، که لزوماً دارای علایق سیاسی یا اعتقادات ایدئولوژیک نیستند، برای هک یا سرقت اطلاعات زیرساخت‌های اهداف دولتی برنامه‌ریزی کنند. نمونه دیگر این اقدام می‌تواند حملات سازمان‌یافته علیه زیرساخت‌های برق کشور جهت ایجاد بستر حمله خارجی به تأسیسات حساس نظامی-صنعتی باشد. برخی کارشناسان حوزه امنیت سایبری بر این اعتقادند که دولت حمله‌کننده برای آنکه سامانه‌های پدافندی دشمن را فریب دهد، ممکن است از پوشش بازیگران غیردولتی و خصوصی بهره ببرد.

گروه‌های مرتبط با جرائم سایبری به مانند سایر گروه‌های تبهکار صرفاً در محیط محلی-ملی محدود نمی‌شوند و از طریق فضاهایی همچون «دارک وب»، «چت‌های گروهی»، «انجمن‌های محرمانه» و حتی صفحات شبکه‌های اجتماعی مانند اینستاگرام و فیس‌بوک اقدام به برقراری ارتباط با سایر گروه‌های سایبری، بازیگران دولتی-خصوصی می‌کنند. در چنین بستری بازیگران دولتی می‌توانند با استفاده از پراکسی‌های غیرواقعی با این گروه‌های سایبری ارتباط بگیرند و با دادن وعده‌هایی همچون پرداخت پول، مهاجرت و تخصیص فرصت‌های تحصیلی آنها را به استخدام خود درآورند. در چنین وضعیتی گروه‌های تبهکار می‌توانند زیرساخت‌های حیاتی مانند مرکز داده بیمارستان‌ها، خطوط لوله گاز و مراکز نظامی را هدف قرار دهند.

در تعاریف جدید جنگ ترکیبی، حملات سایبری یکی از پایه‌های اصلی تعریف این تئوری نظامی در نظر گرفته می‌شود. اگر جرائم سایبری مانند هک کردن یا انتشار سازمان‌یافته اخبار جعلی را مصادیق تهدید علیه امنیت ملی در نظر بگیریم آنگاه دولت‌ها باید اقدامات پدافندی مانند طراحی آنتی‌ویروس‌های قدرتمند، سیستم‌های جدید فایروال را در دستور کار قرار دهند. با توجه به نبرد «نیمه سخت» میان ایران و رژیم صهیونیستی، حمله به سایت‌های دولتی، زیرساخت‌های نظامی، مراکز درمانی، نیروگاه برق، خرابکاری هسته‌ای، سرقت اطلاعات حساس کشور از سوی یگان‌های سایبری ارتش اسرائیل و کارگزاران تحت استخدام موساد موضوعی قابل پیش‌بینی به نظر می‌رسد. با درک این تهدید از سوی نهادهای امنیتی لازم است تا سازمان پدافند غیرعامل با به‌روز کردن نقشه تهدیدات سایبری، به مسئله حملات اینترنتی از سوی بازیگران غیردولتی و کارگزاران خصوصی که دارای پتانسیل همکاری با نهادهای سیاسی-تروریستی در هنگام بحران هستند، توجه ویژه شود. دیگر پیشنهاد نگارنده این یادداشت ایجاد نهاد نظارتی برای رصد دائم فعالیت‌های مجرمانه در «دارک وب» و شبکه‌های اجتماعی با هدف شناسایی شبکه‌های مرتبط با جرائم سایبری است. چنین سامانه‌ای می‌تواند هشدارهای اولیه باارزشی پیش از وقوع جرم در اختیار نهادهای ذی‌صلاح و شهروندان عادی قرار دهد.

در آخر باید گفت ظهور تهدیدهای جدید همچون جرائم سایبری لزوم بازتعریف مطالعات امنیت را بیش از پیش ثابت می‌کند. دولت‌ها جهت مصون ماندن از آسیب‌های بستر اینترنت و فضای مجازی لازم است اقدام به تأسیس نهادهای متمرکز در حوزه دفاع سایبری کنند. بیشتر فعالیت‌های مجرمانه در بستر اینترنت از سوی پلیس فتا رصد شده و با مصادیق آن مقابله می‌شود؛ با این حال این امکان نیز وجود دارد که بازیگران دولتی یا تروریستی همچون رژیم صهیونیستی با برقراری ارتباط با این گروه‌های تبهکار علیه امنیت داده‌ها و زیرساخت‌های سایبری کشور اقدام کنند. رصد و شناسایی این تهدید نوپدید، لزوم برنامه‌ریزی و افزایش هماهنگی میان نهادهای امنیتی را برای مقابله با جرائم سازمان‌یافته سایبری نشان می‌دهد.